

ועדת הבחירות האזורית רמלה-לוד

השופטת חנה קיציס

יושבת ראש ועדת הבחירות האזורית רמלה-לוד

ת"ם 279/26

העותרים: 1. דניאל סינרייך
2. וולדסלב קפוסטין

נגד

המשיבים: 1. רז קינסטליך, ראש עיריית ראשון לציון
2. עיריית ראשון לציון

עתירה לצו מניעה לפי סעיפים 17ב ו-17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותרים: בעצמם
בשם המשיב 1: בעצמו
בשם המשיבה 2: עו"ד נעמה כליף-חזרתי

החלטה

1. בעתירה שלפניי נטען ששלטים רבים בדבר מיוזמים ועבודות ברחבי ראשון לציון "חתומים" בשמו של ראש העירייה, הוא המשיב 1 (לרוב בצירוף ביטוי כגון "וחברי המועצה"). העותרים טענו שמדובר בהפרת האיסור על שימוש בנכסי הציבור בקשר עם תעמולת בחירות, שמופיע בסעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959. על כן התבקשתי לאסור פרסומים כאלו בעתיד ולהורות להסיר את הפרסומים המפירים.
2. בתשובתו לעתירה הודיע המשיב 1 כי שמו הוסר מהשלטים "בכדי לחסוך בהליך מיותר ובזמן בית המשפט", אף שפרסום השם לא יסייע לו. לכן ביקש למחוק את העתירה. המשיבה 2, עיריית ראשון לציון, הצטרפה לבקשת המחיקה מאחר שהעתירה הפכה לתיאורטית. לצד זאת, הסבירה המשיבה 2 מדוע לעמדתה הפרסום לא הפר את הוראת החוק: הוא נעשה ארבע שנים לפני הבחירות לרשויות המקומיות, ומטרתו להציג לציבור "כתובת" לפניות על מטרד שעבודות בנייה יגרמו. דברים דומים השיבה המשיבה 2 לפנייה מוקדמת של העותר 1:

"אנו מצויים 4 שנים לפני הבחירות כאשר ברור כי ככל שמועד הבחירות רחוק יותר קשה יהיה לראות בפרסומים משום תעמולה שמשפיעה על הבחור. במועד זה, 4 שנים לפני מועד הבחירות הבא, ברי כי גם פרסומים שהיו נפסלים בתקופת בחירות אין מקום להסירם כל כך הרבה זמן לפני הבחירות.

...

להווה ידוע כי עצם ביצוע עבודות, הגורמות מטרד לציבור, מעורר התנגדות של התושבים וכעס על חסימות כבישים ומטרדים ועל כן הצגת ראש העיר כמי שאחראי לעבודות אלה, נועדה להבהיר כי הוא הכתובת לתלונות בנושא במידת הצורך ואינה מפארת או מקדמת אותו. בנסיבות אלה לא ניתן לטעון כי פרסום על המטרדים הצפויים לתושבים מהווה תעמולה.

גם בכל הקשור לשלט העוסק בחנייה, אשר כבר הוקמה, הרי שמדובר בפרסום אינפורמטיבי גרידא וממילא כאשר אנו מצויים ארבע שנים לפני מועד הבחירות אין מקום לטעון ששלט כזה, או כל שלט אחר, כל כך הרבה זמן לפני מועד קיומן של בחירות, ישפיע על הכרעת הבוחר בעוד כארבע שנים".

3. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, הגעתי למסקנה שדין העתירה – להימחק, משום שהסעד שהתבקש בה ניתן. שמו של ראש העיר הוסר מהשלטים מושא העתירה (כפי שמופיע בתמונות שצירף לתשובתו). כעת אין עוד צורך בצו בעניין. עם זאת, אני רואה קושי בעמדת העירייה – הן באישור מראש לציון שמו של המשיב בשלטים, הן בתשובתה לפנייה המוקדמת, הן בתשובתה לעתירה. הקושי מתחדד בעיני מאחר שהעירייה, ובייחוד המחלקה המשפטית בה, אמונה על שמירת הדין ברשות המקומית.
4. סוגיה זו אינה חדשה. לפני יותר מעשור קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, השופט רובינשטיין:

"כפי שאין זה הולם. כי שמו של שר התחבורה יופיע בגאון על שלטי חוצות בכבישים בהם מדווח על עבודות בהן עוסקת החברה הלאומית לדרכים, גם אם הדבר אירע בימי כהונתו ובאחריותו המיניסטריאלית, כך אין זה ראוי, כי שמו של ראש העירייה יופיע על שלט המודיע לציבור על שיפוץ שנערך בהיכל התרבות. עבודות השיפוץ אינן נעשות מטעם המשיב 1 ולא מכספו האישי: מדובר בפרויקט שנעשה מטעם העירייה, ובמימון ציבורי. סבורני, כי פרסום שכזה נוגד את החוק והנחיות היועץ, ואין לו הצדקה מטעמי המידע לציבור, היכול להינתן בלא קישוט של תמונת ראש העירייה" (תר"ם 21/19 גרוס נ' בן חמו, פסקה יב (9.1.2013)).

ואם תאמר ששם היה מדובר בפרסום סמוך יחסית לבחירות, בא יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, המשנה לנשיאה מלצר, והבהיר במועד רחוק מהבחירות כבעניינינו:

"פרסום על-גבי מודעות מודפסות (באופן פיזי) ותשדירים בתשלום הממומנים מכספי ציבור המפארים, או מתארים מיזם, הישג, תכנית ביצוע (שבוצעה, או כזו שמתוכננת) של הרשות המקומית – אסור שיכרכו או יציינו, ככלל, את שמו ודמותו של ראש הרשות, או כל גורם פוליטי אחר עם אותם הישגים, בכל תקופה שהיא, קל וחומר בתקופת בחירות" (ער"ם 11/21, 1/22 גלאם נ' סוויסה, פסקה 41 (17.12.2019)).

הטעמים לכך מפורטים באותן החלטות, ואין צורך לשוב עליהם פה. את האיסור האמור יישמו בהחלטות שונות (למשל החלטתי בתר"ם 6/24 לבניא נ' סער (15.12.2021)).

5. "בכל תקופה שהיא" כתב המשנה לנשיאה מלצר – ונוכח זאת אין חשיבות למועד המרחק מהבחירות. העירייה ציינה שני טעמים לגוף העניין. את הראשון – מענה לתלונות תושבים בנוגע לשלטים על עבודות שטרם הסתיימו – אני דוחה משתי סיבות. ראשית, בשום שלט לא הופיעו פרטי פנייה לראש העירייה או ניסוח שמשמע ממנו שאפשר להתלונן אליו על מטרדים. שנית, אין צורך בציון מיוחד של גורם לפנות אליו, שהרי התושבים ידעו לפנות לעירייה או לעומד בראשה. בהקשר זה, לא נטען שראש

העירייה הוא הגורם היחיד שמטפל במטרדי עבודות בנייה – ולא ברור מדוע יש צורך לייחד דווקא אותו בשלטים.

לצד זאת, העירייה טענה שעבודות בנייה יוצרות מטרד, וקישור שמו של ראש העירייה אליו אינו מסייע לו. גם ראש העירייה טען זאת. אולם השלטים מציגים עשייה שנועדה לטובת התושבים והעיר – גם אם ברור להם שיווצר מטרד זמני. השלטים הציגו את מיזם הבנייה עצמו, וההקשר הוא של שיפור המצב (למשל תמונות "לפני" ו"אחרי" או כתובת "תתחדשו!"). כאמור, לא נאמר בהם דבר על מטרדים ועל טיפול בהם. הקישור של ראש העירייה לפעילות לטובת התושבים, אולי אפילו לעצם קיום פעילות בנייה, ודאי אינו אמור להזיק לו בעיני הבוחרים.

אשר לטעם השני שהעירייה מנתה – ציון אינפורמטיבי בנוגע לעבודות שהסתיימו – לא ברור מה התועלת הגדולה לתושבים בציון שם ראש העירייה לצד מיזם בנייה שהושלם. מה התועלת לראש העירייה בקשירת שמו למיזם מוצלח שמשרת את התושבים – ברור גם ברור.

6. העתירה נמחקת כאמור. נוכח הקושי הברור בעמדת העירייה, שכאמור מופקדת על שמירת הדין ברשות המקומית, היא תישא בהוצאות העותרים בסך 3,000 ש"ח.

ניתנה והודעה היום, ד' בשבט התשפ"ה (2 בפברואר 2025).

חנה קיציס

שופטת, בית המשפט המחוזי – מרכז

יושבת ראש ועדת הבחירות האזורית רמלה-לוד

